

VTISI AMERIKANCA IZ OBLEGANEGA LJENINGRADA

Ameriški časnikar Shapiro je prvi inozemec, ki je stopil v tej vojni v Leningrad

PREBIVALSTVO JE SAMOZAVESTNO ZDRAVO, KREPKO IN DOBRO OHRANJENO

(Henry Shapiro)

LJENINGRAD, 27. junija. — Leningrad, junaško rusko mesto, stoji danes, po dveletnih napadih, trdno in neomajano. Mesto je še vedno v prvi bojni liniji, ker nemški izstrelki padajo še vedno vsak dan vanj. Toda Leningrad je ponosen in poln samozavesti, da se bo boril do končne zmage.

Prvi inozemec v Leningradu
Semkaj sem prispel iz Moskve v posebnem oklopnem letalu, ki so ga spremljala bojna letala. To je bilo zdaj prvič, da je v teku te vojne kak inozemec stopil v to mesto.

Leningrad je danes mesto vojakov, žena in otrok, poškodovanih poslopij in v zelenjadnih vrtov izpremenjenih parkov ter številnih tovarn, ki zopet obratujejo s polno paro.

Mladinke uravnajo promet
Promet uravnava oborožene mladenke ženske milice. Otroci se ne igrajo, temveč pomagajo pri obdelovanju vrtov, pri bombardiranju pa iščejo po ulicah drobce bomb, ki jih pošiljajo v orožarne v Kirovu, kjer jih pretope v novo kovino.

Barikade in utrdb
Zunanji obromki Leningrada so skoraj popolnoma porušeni, manj pa so trpele notranje četrti mesta. Naš avtomobil je pasiral brezkončne vrste barikad in utrdb.

Vozovi polni železnice so natrpani z ženskami, otroci in

mornarji. Vsi ti ljudje so videti zdravi in krepki ter ni na njih nobenega sledu gladi, premraženja ali živčne razhlašenosti. Trgovina se vrši nemoteno dalje. Ulice so izredno čiste in snažne.

Otroci v carskih vrtovih

V bivših carskih vrtovih, kjer je bilo prej krasno cvetje, se igra zdaj deca med razno zelenjavo, ki jo pridelujejo v njih.

Simbolična Petro-Pavlovskaja trdnjava

Velika Petro-Pavlovskaja trdnjava, ki jo je dal izgraditi car Peter pred 240 leti, ko je odprl z Leningradom ali takratnim Petrogradom Rusiji "okno v svet," predstavlja voljo Leningrada do življenja. Vse okoli te trdnjave je nešteto manjših trdnjav.

Materialna škoda v Leningradu je mnogo manjša, kakor sem pričakoval, zlasti pa mnogo manjša od one, o kateri so se Nemci bahali, da so jo prizadeli mestu.
Katedrala sv. Izaka, največja cerkev v Leningradu, je ostala skoraj popolnoma nepoškodovana.

Izjava 21-letne mladenke

Ana Mihajlova, 21 let stara poveljnica neke baterije, mi je povedala: "Naša baterija je sestrelila deset nacističnih letal." Leningraščani so razjarjeni nad Nemci in obetajo, da bodo slednji stotero poplačali vse, kar so prizadejali mestu in ostali Rusiji.

JAPONSKA PODMORNICA V MESTU

Dne 5. in 6. julija bo v Clevelandu razstavljena na ogled mala japonska podmornica, v kateri je prostora samo za dvoje ljudi. Podmornica je ena izmed več takih podmornic, ki so jih uničili ali zajeli Amerikanci ob japonskem napadu na Pearl Harbor.

Podmornico označujejo za "samomorilno podmornico," to pa iz vzroka, ker podmornica sama deluje kot velik torped in ker sta pri trčenju ob drugo ladjo oba moža s podmornico vred poginana v zrak.

OBISK V UREDNIŠTVU

Danes dopoldne se je zgledala v našem uredništvu Miss Helen Lah, znana slovenska bolničarka in hčerka Mr. in Mrs. Lah, 18909 Kildeer Ave., ki je prišla v Cleveland na kratek dopust ob priliki pogreba njene tete Mrs. Josephine Jereb. Miss Helen Lah je v ameriški armadi ter služi kot nadzornica bolnice v vojaškem zboru bolničark zračne sile na letalski bazi v Charlestonu, So. Carolina. Miss Lah ima v armadi čim poročnika.

NOV GROB

Danes zjutraj, pet minut do četrte ure, je preminila na svojem domu na 6615 Bonna Ave., Mrs. Agnes Petschauer, stara 66 let. Njeno dekleško ime je bilo Počverina ter je bila doma iz Urhe vasi, Novo mesto. V Ameriko je prišla leta 1902, in se je nahajala tu 41 let. Tu zapušta soproga Johna in sina Josepha. Pogreb se bo vršil pod vodstvom Grdinovega zavoda, 1053 E. 62 St., ob 9. uri v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

POGREB

Pogreb pokojne Anne Dolinar se bo vršil v torek zjutraj ob 8:30 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 East 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ter nato na Calvary pokopališče.

Žalostno izpričevalo

Ameriška Overseas News Agency nam je poslala v objavo članek "Križa v jugoslovanski vladi," katerega bomo objavili te dni. Ameriška novinska agentura zaključuje svoje poročilo o tej krizi s sledečimi ugotovitvami:

Glasom naših vesti iz Londona, so angleški prijatelji Jugoslavije obupani nad strankarsko politiko, ki prevladuje nacionalno politiko sredi vojne, v kateri se je NAROD JUGOSLAVIJE POKAZAL TAKO NEIZMERNO VEČJEGA OD SVOJIH PREDSTAVNIKOV V IZGNANSTVU

Znaki revolte med moštvom nemške mornarice

Moštvo nemških podmornic v norveških vodah se upira vkrcavanju.

STOCKHOLM, 26. junija. — Norveški krogi poročajo, da so se uprle posadke šestih nemških podmornic v norveških vodah. Moštvo ni hotelo nastopiti svoje službe na podmornicah, ko mu je bilo to ukazano.

Iz verodostojnih krogov poročajo, da so se uprli tako častniki kakor preprosti mornarji, nakar so bili vsi skupaj odvdeni v vojaški zapor v Oslu.

Poročila naznanjajo tudi o malodušju in padajoči morali moštva nemške mornarice na Norveškem. Tozadevna poročila so tem značilnejša, ker je z njimi poklican v spomin upor nemške mornarice meseca oktobra leta 1918, kar je pomenilo prvi korak k razsulu nemške fronte.

Dalje naznanjajo poročila iz Norveške o sabotaži na bojnih ladjah nemške mornarice v Norveški.

POKOJNI SVETINA

Dodatno se nam še poroča, da pokojni Vincent Svetina zapušta dva brata, Antona in Franka v Trstu, in sestro Josephino Dobrila v Kopru. Bil je stric Ludmile Yankovič, bivajoče v Clevelandu. Pokojnik je bil doma iz vasi Ptice, fara Rodice na Prekmurju. Pokojni je bil poznan kot miroljuben in pridlen delavec. Imel je stanovanje sam zase na 3852 St. Clair Ave. Delal je po 12 ur dnevno in prihajal je domov okrog 8. ure vsak večer. Sosedje so mnenja, da ker je bila taka vročina, in je bil pokojni Svetina utrujen, da se je hotel pri odprtem oknu nekoliko ohladiti, ter da je pri tem zadremal in tako padel skozi okno na tlak v ozadju hiše, ki se nahaja na St. Clair Ave. in E. 39 St. Njegova edina hči Anna stanuje na 5818 Superior Ave., začasno se pa nahaja pri družini Selan, 1010 E. 63 St.

Pogreb se bo vršil v torek zjutraj iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., ob 9. uri v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

POGREB

Pogreb pokojne Anne Dolinar se bo vršil v torek zjutraj ob 8:30 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 East 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ter nato na Calvary pokopališče.

Ameriški letalci

Na gornji sliki je skupina ameriških letalcev, katerim je neki japonski letalec baš na sredi prestrelil njih bombnik, ki pa ni sicer utrpel radi tega nobene škode. Letalci so izvršili svojo misijo ter se srečno vrnili na svojo bazo.

Vzplamtitev novih bojev na ruski fronti pri Orlu

Finci poročajo, da so zopet zavzeli neko izgubljeno postojanko pri čemer so pobili 350 Rusov.

Ruska poročila naznanjajo, da so vzplamtele nove borbe na fronti pred mestom Orlom. Sovjetske čete so pobile število sovražnikov ter zaplenile precejšnje zaloge vojnega materiala.

Finski komuniké naznanjajo, da so finske čete zopet zavzele v bližini kraja Rukaerovi neko postojanko, ki so jo v soboto izgubile.

Pri zopetnem zavzetju te postojanke je bilo ubitih 350 Rusov.

Moskovska poročila naznanjajo, da so Nemci koncentrirali v Rusiji 250 dizizij ali približno 3.450.000 mož. Toda doslej ni še od nobene strani znakov o kaki ofenzivi.

Splošna sodbja vojaških strokovnjakov, je, da bo Rusija sama pričela ofenzivo proti nemškim četam, toda ta ofenziva bo najbrž koordinirana s istočasnimi sunki in napadi zavezniških čet na zapadu.

POLJAKI UBILI DEVET NACISTOV

MOSKVA — Poljski patrioti so ubili devet nacističnih častnikov, med njimi Heinricha Gleima, šefa železniške policije v Varšavi.

V ZADNJI POZDRAV

Članice društva Waterloo Grove št. 110 W. C. so prošene, da se nocoj ob 7:30 uri zberejo v pogrebem zavodu August F. Svetek, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Anni Dolinar. Ob enem se prosijo člane, katerim je mogoče, da bi se jutri zjutraj udeležile njenega pogreba.

SEJA PODR. ŠT. 2 JPO,SS

V torek ob osmih zvečer se vrši seja zastopnikov podr. št. 2 JPO,SS, v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave. Vsi zastopniki in zastopnice so prošeni, da se gotovo udeležijo te seje.

REP. KANDIDAT ZA ŽUPANA

Edward C. Stanton, ki je bil svoječasno okrajni prosekutor, toda je že zadnjih petnajst let relativno neaktiven, je naznanil, da bo kandidiral na republikanskem tiketu ob jesenskih primarnih volitvah za župana mesta Clevelanda.

Žene v Army Air Corps

WASHINGTON. — War Department naznanja, da je izredno ugodna prilika na razpolago ženam, ki iščejo posla v vojski in sicer v okvirju obširnega urada, kjer bo Signal Corps vežbal civilne nadzornike za službo v tovarnah, ki izdelavajo vojaške telefone, ter radio in radar naprave.

Polkovnik Lester J. Harris, direktor urada nadzornikov Signal Corps je izjavil, da bodo oni, ki se bodo posvetili temu poslu, bistveno doprinesli k vojnemu naporu, in sicer za letalstvo in za vojaške sile na kopnem, kajti obe sta odvisni od kakovosti naprav za komunikacije.

Žene, ki se zanimajo za ta posel, je dejal polkovnik Harris, se bodo mogle šolati in bodo dobivale svojo plačo — v znesku od \$1.752 na leto — kakor hitro bo učenka začela svoj tečaj vežbanja.

Kandidati naj zaprosijo za sprejem v najbližjem uradu od Civil Service Commission, kjer se vrši izbor na podlagi razgovorov in enostavnih izpitov in preizkušenj.

Senator poziva Italijane, naj se odpovedo strahu

Italijanom, ki ne bodo podpirali vojnega prizadevanja vlade, bodo odvzete knjižice za živež.

LONDON, 25. julija. V zvezi s poročilom, da so v Italiji aretirali 11.150 "komunistov" in drugih antifasistov, ki so večinoma iz južnega Tirola in iz Dalmacije, naznanjajo poročila, da je imel senator Giovanni Gentile preko rimskega radia govor, v katerem je rotli Italijane, naj se "odpovedo vsemu strahopetstvu" ter je žigosal one, ki mislijo, da to ni "njihova" vojna.

Druga poročila, ki so dospela v London, naznanjajo, da se bo onim Italijanom, ki ne bi hoteli podpirati vojnega prizadevanja, odvzelo njihove razijske knjižice za živež in obleko.

Londonski radio poroča, da sta prispeli v Italijo dve nadaljni nemški diviziji, ki bosta pomagala braniti deželo pred invazijo.

Berlinski radio poroča o največji koncentraciji zavezniških ladij v zadnjem času v Gibraltarju.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znakov!

RAJH JE DAN IN NOČ POD BOMBAMI ZAVEZNIŠKIH SIL

Messina v Italiji je skoraj popolnoma razdejana.—V Porurju so dobila vsa mesta razen enega, svoj delež bomb

AMERIŠKI LETALCI SO ŠESTKRAT NAPADLI KISKO

Messina, ki jo je leta 1908 obiskal silen potres, je bila pozidana in nanovo zgrajena kot najmodernejše italijansko mesto, ki naj bi uspešno kljubovalo vsem potresom.

"Potres" v Messini

Toda zdaj doživlja Messina druge vrste "potres", ki je hujši od prvega. Nanjo dežuje namreč bombe zavezniških letalcev pravijo, da se zdi, da se bo mesto vsak hip razsulo in razblinilo v dimu.

V soboto je bilo sestreljeno nad Messino dvojce osiščnih letal.

Napadi se vrste dan in noč

Masivni zračni napadi na Nemčijo, Italijo in druge dežele in kraje, v katerih se izdeluje vojna oprema za osiše, se vr-

ste s tako naglico, da je mnogo drugih ali tretjih napadov izvršenih prej, preden pride v svet vest o prvih.

Vsa mesta v Porurju bombardirana
V Porurju je dobilo doslej svoj delež bomb sleherno mesto, ki ima nad 100.000 prebivalcev, izvzemši mesta Muechen-Gladbach zapadno od Duesseldorfa, kjer producirajo železo, svilo, opeko in obutev. Toda tudi to mesto bo dobilo kmalu svoj delež bomb.

Razbijanja otoka Kiske

WASHINGTON, 27. junija. — Ameriški bombniki so danes šestkrat napadli otok Kisko na Pacifiku, kateri napadi so znamenje bližajoče se ameriške invazije otoka.

V novi jugoslovanski vladi je general Mihajlović zopet imenovan za min. vojne

Novi premier in minister notranjih zadev je Trifunović, bivši Pašičev sodelavec.—Mihajlović baje v boju proti osišču.

LONDON, 27. junija. V novem jugoslovanskem kabinetu, katerega je sestavil Miloš Trifunović, bivši prosvetni minister, je general Draža Mihajlović ponovno imenovan za ministra vojne.

Kralj Peter je pretekli teden naročil Trifunoviću, naj sestavi novi kabinet. Pred tem je kralj naročil Jovanu Banjaninu, bivšemu ministru šum in rud, naj sestavi nov kabinet, ko je premier Slobodan Jovanović resigniral.

Kdo je Trifunović

V novem kabinetu bo Trifunović

Poročilo jugoslovanskih virov

(Poročilo iz Ankare, ki kvotira neki avtentičen jugoslovanski vir, naznanja, da vodi Mihajlović v srđiti bitki v južni Jugoslaviji 50.000 do 60.000 četnikov proti osišču, ki je poslalo proti njemu osem divizij. Njegovi četniki nadaljujejo z rušenjem proge, po kateri bi poslali Nemci ojačenja v Grčijo v slučaju zavezniške invazije).

Fr. Suhadolnik umrl

Po dolgotrajni bolezni je v nedeljo popoldne ob 2:30 uri preminil na svojem domu na 21201 Chardon Rd., obče poznani in spoštovani Frank Suhadolnik, ki je dolgo vrsto let vodil trgovino s čevlji na 6107 St. Clair Ave.

Pokojni Suhadolnik je dosegel visoko starost 75 let. Rojen je bil v vasi Kamnik, pošta Preserje, odkoder je prišel v Ameriko leta 1893. Trgovino je vodil 41 let ter jo je opustil leta 1940, po smrti sina Franka. Bil je član društva sv. Vida št. 25 KSKJ in Our Lady of Lourdes v Providence Heights.

Tu zapušta žalujočo soprogo Martho, dve hčeri Martho in Mrs. Marie Byrne ter sina Victorja, vnuke in v Akron, O. zapušta brata Lawrencea Suhadolnika.

Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9:30 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znanke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Naši fantje-vojaki

Po šestih mesecih se je oglašil s pozdravom za Očetovski dan, Pfc. Henry Zigman, sin družine Mr. in Mrs. Frank Zigman, Metta Ave. Pri marinih se nahaja že 16 mesecev. Njegov naslov je: Pfc. Henry Zigman, U.S.M.C. Co. M, 3rd Bn., 5th Marines, c/o Fleet Post Office, San Francisco, Calif.

Na pet-dnevem dopustu se nahaja Bill Peklaj, sin Mr. in Mrs. Jack Peklaj, 19420 Tyrone Ave. Prišel je iz Kansasa. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

KLUB "LJUBLJANA"

Seja kluba Ljubljana se vrši v torek, dne 29. junija, ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Članstvo je vabljeno, da se iste udeleži.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

AMERIŠKI TISK O JUGOSLOVANSKI VLADI

Ena najboljše informiranih ameriških publikacij o jugoslovanskih zadevah je revija "Time." V svoji zadnji izdaji piše o teh zadevah sledeče:

Pretekli teden je v Londonu premier Slobodan Jovanović podal ostavko kot ministrski predsednik jugoslovanske zamejne vlade. Šest mesecev trajajoča kriza je prišla na plan. Zdaj se terja račun o dveletnem izbegavanju, notranjih vladnih mahinacijah in internacionalnih zablodah. Jugoslovanska zamejna vlada stoji zdaj pred izbiro resne akcije ali pa odstopa. Toda ta izbira bo morala priti kmalu, kajti Velika Britanija, ki je najjačja podpornica zamejne vlade, je sita tega prerekanja in cinčanja, ki ne dela časti jugoslovanski vladi v očeh sveta in ki je izzvalo v zasedeni Jugoslaviji civilno vojno.

Meseca januarja je podal ostavko jugoslovanski minister zunanjih zadev Momčilo Ninčić. Njegova ostavka je pomenila poraz za one skupine, ki so delovale za povojno srbsko dominacijo Jugoslavije. Kandidat za mesto zunanjega ministra je bil liberalni Srb Milan Grol, minister prometa, ki je bil deležen podpore predstavnikov treh izmed petih srbskih strank, kakor tudi Hrvatov in Slovencev v vladi. Toda zastopniki dveh pansrbskih strank so zagrozili, da bodo izstopili iz vlade, ako postane Grol minister zunanjih zadev, zato je premier Jovanović sam prevzel to listnico.

Meseca aprila je Milan Grol predložil premierju Jovanoviću memorandum, v katerem je kritiziral sledeče izjave jugoslovanske vlade: 1) Ker ni uredila in izravnila odnosov z Rusijo; 2) ker ni doprinesla do zblizanja med partizani in generalom Mihajlovićem; in, 3) ker ni zasledovala politike srbsko-hrvatsko-slovenskega edinstva in federativne demokracije. Ta memorandum pa ni bil nikoli predložen kabinetu.

Pred dvema tednoma pa je premier Jovanović povedal kabinetu, da zavezniški nepreklicno zahtevajo izjavo jugoslovanske vlade o njenem političnem stališču, in da je mogoča samo ena tozadevna izjava; zedinjena Jugoslavija z enakimi pravicami za Srbe, Hrvate in Slovence, ki naj temelji na demokratičnih svoboščinah in na progresivnem socialnem režimu. Tedaj pa je skočil kvišku srbski liberal Grol: "Saj to je tisto, kar smo od nekdanjih zahtevali in kar ste vi od nekdanjih preprečevali! Ako naj bo to zdaj naša nova politika, ste vprav vi tisti mož, ki ne smete stati na njenem čelu!"

In premier Jovanović je resigniral.

Jovan Banjanin, bivši minister za šume in rude, je bil izbran, da formira novo vladu. — Vsi problemi pa so ostali nerešeni.

MNENJE RUSOV V AFRIKI

Z zavzetjem Tunisije so osvobodili Angleži in Amerikanci tudi več ruskih vojnih ujetnikov, ki so se svojočasno borili v španski lojalistični armadi, dočim je bilo med njimi tudi mnogo rednih ruskih vojakov. Pred svojim odhodom iz zavezniškega taborišča v domovino, so privedli Rusi odhodnico, katere se je udeležilo ameriško in angleško vojaštvo ter ameriški poročevalec Jack Bel-den, ki poroča o tem v reviji "Time" sledeče:

"Nekega Rusa, ki je govoril angleški, sem vprašal, kaj si misli o politični situaciji v Alžiru. 'Mi smo zmerom mislili, da je zelo slaba,' je odvrnil. 'Amerikanci so prišli sem v glavnem zaradi trgovine. Zdaj je bolje, toda mnogo bi se lahko še izboljšalo, zlasti zadržanje Amerikan-gey.'

Takoj zatem pa je povzel: 'Veste, da ste me prešepetili, ker ste mi zastavili to vprašanje?'

Vprašal sem ga, zakaj.

"Amerikanci v splošnem ne kažejo nobenega političnega zanimanja," je pojasnjeval. 'Ob našem prihodu semkaj, smo se sestali z ameriški vojniki, ki so nas naravnost osupnili s svojo ignoranco (nevednostjo). Mi smo bili štiri leta odrezani od zunanjega sveta, pa smo bili bolj poučeni, kaj se dogaja v Evropi kakor oni. Celo najubožnejši kmet je bolj poučen, zakaj se bje ta vojna, kakor so ameriški vojniki, s katerimi smo se sešli. Evropski narodi vedo, zakaj se bore ter so vsaj delno politično poučeni. Angleški vojniki, s katerimi smo se sešli, niso miselno toliko napredovali kakor ljudstva na kontinentu, vendar pa so mnogo bolj poučeni o problemih, za katere gre, kakor vaši vojniki.' Skomignil je z rameni: 'To je morda zato tako, ker je bila vaša dežela vedno bogata.'

Ameriški letalci nad Evropo

Napisal Ivan Mali

Washington 10. junija. (ON-A). — Iz neke ameriške baze bombnih letal na Angleškem je zadnji teden prišla vest, da bo "Peklenški angel", najslavnejše bombno letalo ameriških zračnih sil, najbrže zopet pole-telo nazaj domov v Ameriko.

Letalo je imelo na svojem potu domov še vedno svojo začetno posadko, katero je imelo na krovu ob priliki svojih 28 zračnih napadov na Evropo ob belem dnevu, ne bo bi se bilo kateremu koli članu moštva pripetila tudi najmanjša nezgoda.

To hrabro staro letalo trdnjavo poznajo v zračni bazi pod imenom "D for Dog". Polna je prask in drugih znakov boja, zakrpana in šele pred kratkim so jo nekoliko prenovili s tem, da so ji zamenjali obe mašini. Toda še vedno je polna borbenega duha, prav kakor meseca oktobra, ko je lani preskočila v poletu 8 ur Atlantski Ocean in si začela delati ime, da je najuspešnejše letalo vsega ameriškega letalstva. Ko so jo preteklega septembra na Kellogg Fieldu, Mich., izročili njenemu 21-letnemu pilotu R. L. E. Baldwinu iz Yakime, Wash., je bila ta letala trdnjava najnovejša stvar, višek tehnične popolnosti. Dva tedna po njeni vključitvi v vrste osme zračne armade, je bil "peklenški angel" tako imenovan zaradi angeljčka, naslikanega na telesu letala s perotni in bombo od 500 funtov, poslan na prvi ameriški zračni napad ob belem dnevu, in sicer na oporišče podmornic v Saint Nazaire.

Štiri minute je obletavala cilj, preletela kobilno miljo protivzračnih granat in kljub temu zadela doke podmornic in se vrnila nazaj v bazo brez najmanjše praske. Njena posadka je bila enodušno mnenja, da se je zgodil pravi čudež, ker je tako ogromna količina granat šla mimo tega velikega letala — vsi so bili od srca srečni, da se jim je sploh posrečilo, vrniti se domov.

To letalo pa tudi pozneje ni bilo nikdar resno poškodovano. Nobeden od posadke ni bil nikdar resno ranjen. Nikdar se ni pripetilo, da bi moral kdo izmed njih skočiti ven s padobranom. Nikdar ni bilo prisiljeno, da pristane na tla na tujem letališču ali na prostem polju. A nikdar tudi ni opustilo svojega cilja, v vseh napadih je vrglo svoje bombe v cilj in pristalo zopet v svoji bazi; to je izjavil kapetan Baldwin v intervjuu z dopisnikom New York Timesa Donald Mackenzi-om, med katerim je ostala posadka, začasno izven svojih službenih opravkov, opazovala druge "leteče trdnjave", ki so krožile nad njihovimi glavami in hvalila izredno srečno zgodovino svojega letala.

"Videli smo kraj sebe aparatov, ki se je kar razsul od protivzračnih granat in v ognju sovražnih lovcev", je povedal kapetan Baldwin.

"Na enem naših mnogih poletov v Saint Nazaire smo vodili jato naših letal in aparat, ki je bil na naši desni, je dobil granato prav v rep in je padel v plamenih.

"Minuto pozneje se je navadilo na nas 80 rumenih lovskih letal Focke-Wulf iz znanega Goeringovega eskadrona. Letalo, ki je bilo pred nami, se je zrušilo in za njim še eno zadaj za nami in nekoliko proti levi. Oni aparat, ki je bil pred nami, je z gorečimi stroji padel v morje, zagrnjen v plašč črnega dima. Neko drugo letalo na levi se je stresalo in izgubljalo višino. Lovci okoli njega so ga oginili s strašnim ognjem in ga prisilili na tla.

"Kar se tiče lovcev", mu je pretrgal poročnik Bone, topničar iz Temple, Okla., "nismo nikdar videli ničesar, kar bi bilo mogoče primerjati s tem, kar smo doživeli pri napadu na tovarno Renault.

"Krmarili smo s pravcem na Eiffel-ov stolp, katerega je bilo videti iz velike daljine. Tovarno smo obsuli z bombami od kraja do kraja, toda ko smo krenili zopet domov, nas je spremljalo več od 100 lovcev, ki so udarjali po nas in se prilipili k naši formaciji skoro do doma, dokler niso prispeli naši lovci in prevzeli boj. Topovi in strojne puške so bili razbeljeni od streljanja in večina od nas se po izkrcanju ni mogla niti držati na nogah zaradi prevratov, katere smo delali v zraku, ko smo bili v boju s sovražnimi lovci.

Poročnik Joy, pomočnik pilota, iz San Francisca je nadaljeval pripovedovanje: "Bili smo v prvi gruči bombnih letal, ki so napadla Nemčijo. Ob priliki prvega zračnega napada na Wilhelmshaven, smo bili v četrti vrsti (piloti zdaj nazivajo to mesto Wilhelm-ova brivnica). Vsi smo bili ponosni na to, da so nas izbrali za ta napad. Štiri mesece so nas že srbele roke, da se posvetimo tudi 'Vaterlandu'.

Cilj smo videli precej dobro in ga tudi strahovito obsipali z razstrelivi. Približno sto lovcev nam je prišlo nasproti, bili pa so nekoliko bojazljivi in si niso nič posebno prizadevali, da bi naše nove letalne stroje napadli.

Najtežji protivzračni ogenj pa smo doživeli ob priliki prvega napada na Bremen", pravi Baldwin.

"Baraža ognja je bila pred nami, kakor jeklen zastor pred črnim viharom oblakov iz sajastega dima. Ozirali smo se nanj in se vprašali za začetjem, dali je sploh mogoče skozi tako stvar preleteti in ostati pri življenju.

"Toda šlo nam je vse po sreči" ga je prekinil Joy. "Jaz sem kar dvigal roke v zrak in zavpil Baldwinu: Kaj boš s tem?"

"Toda ne le, da smo prišli skozi", je nadaljeval Baldwin, "naš D for Dog ni dobil niti najmanjše škrbe. Šrapneli so žvižgali okoli nas kakor tornado v smrekovem gozdu". Po tej skušnji smo bili prav posebej zadovoljni, da smo mogli razbijati Bremen z eksplozivnimi bombami. Toda verujte mi,

oni protivzračni topničarji niso bili topničarji le za šalo".

Nato je razgovor zopet prešel na vprašanje lovcev in Bone je bil soglasen z vsemi svojimi tovariši, ko je izjavil: "Najhujše se je meni zdelo takrat, ko smo se udarili s Focke-Wulf aparati ob priliki našega velikega napada na Kiel pred par dnevi. Bilo jih je najmanj dvesto, a naleteli smo nanje že, ko smo leteli nad Frizijskimi otoki Prilepili so se na nas in nas spremljali nič manj nego dve uri in dvajset minut.

Niso se odmaknili od nas niti takrat, ko smo bili prav nad ciljem in se zvijali okoli njihovih lastnih protivzračnih šrapnelov. Gnetli so se okoli nas in včasih leteli prav izpod naših kril, tako da bi se jih bili skoro mogli dotekniti z roko.

Bili so brezobzirni in popolnoma brez vsakega premisleka. Podirali smo jih, ko da streljamo na piščance — več od 50 jih je padlo. Toda nikakor nismo mogli otresti se njihovega spremstva, dokler nismo odleteli izven njihovega daljinskega radija.

"D for Dog je dobro delalo nad fuelprejšev trdnjavo", je dejal kapetan Baldwin. "Pustili smo sledove v Lorientu, Meaulthe-u, Rennes-u, Rouen-u, Amiens-u, Lille-u, Rotterdamu, Antwerpen-u, Vegesack-u in še marsikaterih drugih evropskih mestih. Naša stara ladja je bila vredna svoje cene.

"Šli smo skozi vse ono, s čimer si je osma zračna koda mandala zaslužila svoj sedanji visoki glas glede sposobnosti in rezultatov; vrati v peklu se nam nikdar niso izneverili. Prepričani smo, da je peklenški angel v vojni najbolj izkušeno in preizkušeno letalo vsega ameriškega letalstva. Bili smo osem mesecev izven domovine — boy oh boy, kako bomo pozdravili Ameriko — kot da je raj."

Posadka je tudi razmotrivala o vprašanju, ki je bilo predmet mnogih diskusij v Ameriki, o vrednosti letelič trdnjav; enoglasno so zaključili, da je to ena od najboljših akcij ne celo sploh najboljše bombno letalo vsega sveta, ki ima veliko silo ognja, je izredno precizno v bombardiranju in kakor dokazujejo zapiski, najbolj uspešno orožje te vrste.

Vsi člani posadke so še v službi izvzemši le navigatorskega kapetana Harold Fulguma iz Lubbocka, Tex., ki je moral skočiti s padobranom iz nekega drugega letala. Ostali člani posadke so poročnik Ripley M. Joy, pomočnik pilota, San Francisco; poročnik Donald A. Bone, topničar, iz Temple, Okla.; tehnični narednik Allerton F. Neddaugh, pomočni inženir, iz New Milford, Conn.; narednik Harry F. Brody, iz Bloomfield, Mont.; ta je bil cowboy predno je prevzel svoj top v stolpiču letala; tehnični narednik Russell M. Warren, radio operator, iz Santa Fe, N. Mex.; narednik Harold Goldwyn, topničar v zadnjem stolpiču, iz Los Angeles, California in narednik Dennis Weiskopf iz Miami, Florida.

Balkan je ključ Evrope

Vplivni list "Washington Post" je objavil pod gornjim naslovom članek bivšega bolgarskega poslanika v Beogradu, Koste Todorova, iz katerega prinašamo naslednje izveščke: Ako se bodo zavezniški odločili napasti Italijo iz Severne Afrike, bodo v istem položaju — toda v obratnem smislu, kakor v Tunisu. Invazija Evrope z velikimi sredstvi se utegne

Norveški kralj na podmornici

Na sliki je norveški kralj, ki pravkar prihaja iz podmornice, ki so jo zgradili Angleži za norveško vojno mornarico.

posrečiti — je mogoča le v dveh smereh. Zavezniški morajo napasti v zapadni Evropi — Franciji, Belgiji ali Nizozemski — pri čemer bi se opirali na bazo v Veliki Britaniji, ali pa morejo napasti iz jugovzhoda, preko Turčije na balkanski polotok.

Invazija Balkana bi nudila zedinjenim narodom velike ugodnosti. Te operacije bi se opirale na Turčijo, na njene močne vojaške sile in zaloge surovin, ter na bližnji Vzhod, kjer zavezniški razpolagajo z velikimi rezervami ljudi in materiala. — Poleg tega pa bi invazijo podpirale politične in vojaške razmere v različnih balkanskih deželah.

Umestno je, da se spominjamo dejstva, da se je prva svetovna vojna zaključila na Balkanu. Zavezniška vojska je prebila fronto bolgarskih čet dne 14. septembra 1918 in že dne 29. septembra izsilila brezpogojno predajo. Turčija, ki je bila radi tega odtgnana od svojih zaveznikov v centralni Evropi, se je predala dne 29. oktobra; armade Nemčije so ostale osamljene na svojem umiku na zapadni fronti in so komaj 12 dni pozneje tudi kapitulirale.

Okupacija Balkana bi zedinjenim narodom nudila naslednje:

Zavezniški bi kontrolirali Bosporski in Dardanele, ter dobili v roke najkrajšo pot v Rusijo.

Zavezniški bi tako postali gospodarji Črnega morja in v hodo v najvažnejšo evropsko povodno pot, Donavo. Dobave iz Nemčije, namenjene njenim vojskam, ki se nahajajo v južni Rusiji, bi bile silno otežkočene — kar bi podprlo rusko ofenzivo v tem sektorju.

Nemčija bi izgubila nekatere neobhodno potrebne surovine. Rumunija, Bolgarija in Jugoslavija dobavljajo Nemčiji ogromne količine živeža, a Rumunija je povrh tega edini važni producent petroleja, ki zalaga Nemčijo.

Vsi balkanski narodi bi brez dvoma podpirali invazijsko armado. To sodelovanje pa bi morali zavezniški skrbno pripraviti še pred začetkom invazije.

V tem slučaju je zelo verjetno, da bi bolgarski narod in njegova vojska prešla na stran zedinjenih narodov. Isto velja za Rumunijo, kjer je zveza z Nemčijo v narodu skrajno nepopularna. V Jugoslaviji in Grčiji, prav posebno pa v Jugoslaviji, so vojaške sile že dejansko organizirane in pripravljene na to, da podpirajo invazijske armade zedinjenih narodov.

Zavezniška okupacija Balkana bi pomagala sovjetskimi vojskam, dočim bi Nemčijo odrezala od bistveno važnih dobav. Čim bi zavezniške vojske predrle na obalo Jadranskega morja, bi postal položaj Italije nemogoč. Politična situacija na Balkanu in zavezniška akcija na tem polotoku, je največje važnosti za bodoči razvoj dogodkov v tej vojni.

HRVAŠKA ŠOLSKA POSLOVJA PREPUŠČENA VOJASTVU OSISKA

Washington. — Švicarski radio je nedavno poročal v eni svojih oddaj, katero so zabeležili tukajšnje vladne poslušalnice, da je hrvaška vlada koncem meseca maja zaprla vse ljudske šole na Hrvaškem, ter da bodo šolska poslopja prepriščena bolgarskim in nemškim četam. Hrvaška marionetna vlada je morala poklicati na pomoč ojačenja za vzdrževanje svojega režima, katerega izpodkopa je jez razočaranega prebivalstva. Dovozi nemških in bolgarskih čet so prinesli tako velik dotok vojaštva, da je bilo treba izprazniti javna poslopja in šole, da se jih spravi pod streho.

Hrvaški učitelji so brezuspešno protestirali proti temu skrajšanju šolskega leta ob priliki shoda, katerega je nedavno organizirala vlada v Zagrebu; naglašali so, da je njihovo delo omejeno na prisilno razdeljevanje "vzgojnih" letakov, katere izdaja od nacistov inspirirana vlada, dočim mnogi izmed tvegajo stroge kazni, kadar odklanjajo vršiti ta posel. Radio Rakovica je v neki oddaji, o kateri je bil obveščen OWI ogorčeno zavračal to obtožbo, ki pa je videti zelo verjetna po Himmlerjevem obisku v Zagrebu.

ZATIRANJE SLOVENCEV

Iz Londona smo prejeli dobrodošlo vest, da Miško Krajnc, eden prvih sodobnih slovenskih pisateljev ni ubit, temveč še živi. Drugih podrobnosti še nimamo.

Istotako iz Londona smo prejeli naslednjo vest:

"Predsedništvo ministrskega sveta je obvestilo kabinet podpredsednika dr. Miha Kreka, da je glasov poročila jugoslovanskega poslanstva v Bernu, dr. Vrhunec, ki je bil dozdaj zaprt v Kopru premeščen v koncentracijsko taborišče na otoku Elbi.

(O dr. Vrhuncu, ki šteje med slovenske industrijske pravke, so krožile najrazličnejše vesti — trdili so celo, da je bil ustreljen.

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

"Sem mi daj obleko! Tako le-
po blago, in vse gre skazit. Sem
aj! O, saj sem vedela, da bo
aj narobe, in res mi sešije na-
oble." "Molčite!" je kriknila sedaj
Anica, "vi zamenjate lice z
narobe, ne jaz. Zakaj kričite?
na vprašajte Marjanico, ali pa
saj sama je." "Kaj pa ti, Mar-
janica?" "Kaj pa ti, Marjanica?"
Katra je vzela obleko in vr-
nila na dvorišče. Sprva je stek-
la Nežo, in ta ji je pritrčila.
Potem je srečala Šimna, ki se
sprva ko dober politik ni hotel
določiti ne za eno ne za drugo.
Zanjo se pa vljudnosti in
katri, je pritrčil, da bo
res, kar trdi tašča. Potem je
srečala Katra na Lipeta, ki se
je zasmejal, da ne pozna lica,
da je on mož, a toliko da že lo-
či, da to ni lice, kar trdi Katra.
Katra jo je pobrala, češ, kaj da
ne ve. Za možko obleko morda,
za žensko pa ne. Tedaj je pri-
stopil Tomaž. "Glej," ga je na-
govorila Katra, "taka je naša
nevesta; ji dam obleko delati
na iz same jeze narobe se-
šije. Kaj bi napravila šele s
sajkami za te in Jurija. Taka
nevesta, še lica ne loči." Pristo-
nila sta bila Neža in Šime. Ne-
žak vstran je stal Lipe. Tedaj
je stopila Anica med vrata.
Obliče ji je gorelo razburje-
noma. Tomaž je sunil Katro, češ:
"Poslušaj!" "Naj poslušaj," je kričala ta-
šča, "škoda, da Jurija ni, da bi
se on razsodil. Na, na, Neža, in
nesi Cilki, naj popravi, če more."

Pa ji reci, da je že tako, kadar
naša noče." "Anica se je morala prijeti za
vrata, zakaj od jeze je kipe-
la v nji, da ne bi bila mogla izpre-
govoriti niti besede." "Tašča pa je k poslom obrnje-
na izzivala še dalje: "Take so te mlade punice! Za
noben delo ni, in če kaj zna,
pa noče. Človek se trudi in ubi-
ja od zore v mrak, troti pa žro." "Troti, ha-ha," se je ljubez-
nivo skušal nasmešiti Tomaž
proti Anici. Že je hotela pobe-
gniti Anica, ali komaj je čutila
dovolj moči. In tedaj se je ne-
kaj zgodilo. Mirno je pristopil
Lipe, vzel obleko in dejal:
"Deset poličev, mati, staviva,
da je to lice." "Troti, troti," je ponavljal
Tomaž za Lipetom, ki se je obr-
nil sedaj in dejal: "Ali veš, Tomaž, da trdiš res-
nico. Na Peči so res troti." "Res?" se je začudil Tomaž.
"Prav res," je nadaljeval Li-
pe napol k Tomažu, na pol h
Katri, "pa naša nevesta ni
troti!" "Kdo pa?" se je razkoračil
Tomaž; očitno se je hotel po-
bahati in pokazati pred Katro.
Neža in Šime sta se skromno
umaknila, tako da sta si stala
hlapca z oči v oči. Katra je sta-
la ob strani. Na vratih je s širo-
koodprtimi očmi čakala Anica.
"Kdo?" je zategnil Lipe, "ti,
Tomaž, na primer!" "Kdo tebe po čem vpraša," je
rekla zdaj Katra, "ali nimaš nič
dela?" "Toda Lipe je bil videti kaj
odločen in silno dobre volje in
smehljaje se je rekel: "Brez zamere, gospodinja, pa
je že tako. Tisti, ki pri obleki
zamenja lica, tudi čebule od tro-
ta ne bo ločil." Sedaj stoprav se je oglašil
"oskrbnik" v Tomažu: "Kaj pa, če bi hlapca zame-
njali — ali pa če bi hlapec mor-
al zamenjati gospodarja?" "Toda Lipe je bil neusmiljen.
"Kdo bi pa potem delal, To-
maž? Troti?" "Veš kaj," se je razkoračil se-
daj Tomaž, "če ti ni prav, Lipe,
saj lahko greš!" "Tomaž," je odvrnil mirno
Lipe, "hlapec ti, hlapec jaz, če
pojdi kateri, in kateri pojde —
pove gospodar!" "Prav nič te ne ustavljam!"
je od jeze hripava pripomnila

Nova brzostrelna puška naše armade

Na sliki je korporal L. M. Ricketts z novo 45-kalibrsko brzostrelno puško, ki se jo lahko razstavi ter spravi v mali vrečici. Puška tehta samo devet funtov, toda odda lahko 450 strelov na minuto ter stane njena produkcija manj kot \$20.

Katra. Lipe se je samo smeh-
ljal. "Lahko greš, kadar hočeš," je
nadaljevala Katra, "bolje prej,
ko slej. Da bi se hlapci vmeša-
vali v reči, ki jih prav nič ne
brigajo, tega nismo vajeni na
Peči. Zato pa lahko greš, Lipe!" "Hm," se je začudil navidez-
no Lipe, "kaj ste vi, mati, gos-
podar? Mislim, da je Juri. In
samo on me bo gonil raz Peč."

Se nikoli ni slišala Katra tak-
kih besed. V živo rano je zadel
fant z opombo, da je na Peči
prav za prav Juri gospodar. V
tej jezi je Katra pozabila vse
dostojnosti. Dvignila je roko in
velela: "Še danes pojdeš! Še sem gos-
podinja jaz!" "Bosa je ta, mati. Kaj ste ta-
ko pozabljeni, da ne veste, da je
Juri že izpolnil štiriindvajset
let. Krstili ste ga za Jurija, ro-
jen je pa bil menda oktobra." In
fant se je obrnil in odšel vi-
sokozvrnan proti hlevom. Katra
je planila proti hiši. Tomaž
pa je šel za Lipetom. "Ti," je dejal, ko se Lipe ni
ozrl. "Kaj?" se je obrnil sedaj Li-
pe. Hlapca sta si stala enako-
močna naproti. Lipe je bil mi-
ren, ni pa bil Tomaž. "Tisto o trotu si bom zapo-
nil," je dejal Tomaž. "Le," se je odzval Lipe, "za-
to sem ti povedal." "Molči!" je siknil Tomaž.
"Ali hočeš, da tetreščim čez
streho?" "Kajpak, tak trot, pa me-
ne!" Tomaž se je zakadil v Li-
pe. (Dalje prihodnjič)

delavnost", je dejal radio, "kaj-
ti gre za to, da se napravi plod-
no neobdelano zemljo". Glasom
brzojavk, katere je dobil OWI,
je bilo obdelanih v celoti komaj
15 akrov v varaždinskem okra-
ju; da doseže ta rezultat je mo-
rala vlada s silo nagnati na delo
prebivalstvo iz krajev Libovec,
Nova vas in Tomec.

Projekti za izboljšanje
zemlje na hrvaškem
je propadel

Washington. — Kljub ogrom-
nemu kričanju hrvaške vlade
glede obdelovanja zapuščene
zemlje v cilju, da se poveča pro-
dukcija žita in zadovolji nepre-
stano naraščajoče zahteve žive-
ža s strani njihovih nacističnih
gospodarjev, so ostali uspehi
tega povečanja produkcije zelo
borni. Od osiščja kontrolirani
radio Rakovica je nedavno po-
svel mnogo svojega časa opi-
su obdelovanja nerodovitne
zemlje v varaždinskem okraju.
"V Varaždinu vlada ogromna

što in šele potem bo jedel.
Vojaki imajo najrajši, ako
jim od doma pišejo, kaj se do-
ma godi z njihovo družino; po-
tem radi kaj slišijo o svojih pri-
jateljih, posebno onih, ki so pri-
vojaki in ravno tako radi zve-
do, kaj se splošno dogaja v
njihovem domačem kraju.

Napačni način poročevanja
lahko zlomi moralno vojaka. Pri-
težbe v pismih, pisma, ki govo-
rijo, kako se doma "potrli" in
poročila o domačih neprijetnih
zadevčinah vplivajo nepovoljno
na vojaka, da je razmišljen in
ne pazi dovolj na svojo težko
dolžnost ter na svojo lastno
življenje.

Vojaki, ki se borijo, pa tudi
nimajo radi pisem, pisanih od
tujih ljudi, ki so se pridružili
kakemu "klubu za dopisovanje
borcem". Pisma, v katerih jim
laskajo ljudje, ki so slučajno
doznali za njihov naslov, jim ne
pomenijo dosti.

To so rezultati ankete, ki jo
je pred kratkim izvršil Urad za
vojne informacije skupno s spe-
cialnim oddelkom vojaških o-
boroženih sil med vojaki doma
in preko morja.

V svojem komentarju o vpli-
vu na moralno vojakov, katero
vršijo pisma od doma, je rekel
general major Lewis H. Brere-
ton, glavni komandant ameriš-
kih oboroženih sil na Srednjem
Vzhodu, sledeče: "Včasih so pisma morda bolj
važna kot municija". Borci na vseh frontah so i-
stega mišljenja, da nobena reč
nima takega vpliva na ustvar-
janje morale med njimi kot po-
šta. Neki vojak v Afriki je de-
jal: "V naši jedilnici smo se vsi
počutili nekako slabo. Pa je
prišla pošta. Naslednji dan je
bil drugi dan težke bitke. Pošta
je povzročila, da se je bitka
drugače razvijala. Vsak se je
spustil v bitko z boljšim razpo-
loženjem, ker je dobil vesti od
doma". Neki mornar pa je do-
dal: "V bitkah vršimo svojo
dolžnost in najraje o tem
sploh ne mislimo, razven da
smo bili v njih srečni. Želimo
se odpočiti. Na enkrat čujete,
da je prišla pošta. Kakor na i-
glah ste, dokler zares pride, iz-
gleda, kakor da ne morete do-
čakati, da bi odprli žakelj in
sortirali koverte." In drugi mor-
nar: "Ko se nam je približal
tanker da nam da bencin, nam
je prinesel tudi pošto za tri me-
sece. Kapetan je naredil, da
smo prosti do popoldne vsi, raz-
ven onih, ki neobhodno morajo
biti na dolžnosti, da bi lahko
čitali pošto in na njo odgovori-
li."

For a Better Day
U.S. WAR BONDS

Day after day important war
production plants in occupied Eu-
rope are destroyed by explosions,
by fire. "Spontaneous combus-
tion," say the workers with their
tongues in their cheeks. The Nazis
know better. They raze and shoot
more hostages; send more prison-
ers to work camps. The destruc-

tion ruins even the people's chance
to earn food from their military
masters. They are faced with star-
vation—but the demolition con-
tinues.

Be thankful you may work peace-
fully at your task and put your
earnings into United States War
Bonds and Stamps.

WSS 741C U. S. Treasury Dept.

Kakšne vrste infor-
macije si želijo
vojaki

—Office of War Information

Hrana in pošta imata največ-
ji vpliv na moralno čet in v mno-
gih slučajih bo vojak ali mor-
nar rajši prej prečital svojo po-

Buy Your Share in "Our"
SUBMARINE CHASER

"THAT LITTLE GAME" — THE LADIES

THIS HAS BEEN GOING ON ALL EVENING

NOW, HONEY, DONT CONTRADICT I PUT A CHIP ON MY FILE EVERY TIME EVERYBODY ELSE DID. I KNOW I'M NOT SHY.

C'MON! DONT TRY TO BE FUNNY. PUT A BUTTON OUT THERE AND DRY UP. I WANT TO DEAL THE NEXT ROUND.

SAY, MATTIE, WHAT ARE YOU TRYIN' TO DO? THROW AWAY MONEY? YOU'VE GOT TOO MANY CHIPS IN THE POT.

THERE'S GOING TO BE SOME MORE BETTING, ISNT THERE? WELL, THOSE CHIPS ARE IN THE POT IN ADVANCE. SEE, SMARTY.

THE ONLY UNMARRIED MAN IN THE PARTY.

ENJOYING THE GAME

SNORE

NOVI SVET PONUJA SVOJO KRI-
LJUDSTVOM STAREGA SVETA

● Ali naj manj storimo za
ljudstvo Evrope kot pa
smo storili za njih vino-
grade? Pred več leti, ko je
kuga uničila njih vinogra-
de, se je tja poslalo ameri-
ške cepitve, da bi se oži-
velo tržno industrijo v sta-
ri domovini. Evropske trte
so bile oživljene in zbolj-
šane, ker je bila ameriška
trta, ki je bila prvotno od
tam, ojačena tukaj.

Danes, ko še večja kuga uničuje
ljudstva širom vsega sveta, pro-
stovoljno nudijo Amerikanci,
domaćini in potomci vseh pre-
pričanj, pot do povratka življe-
nja kot del Ameriške rekon-
strukcijske misije; ne samo v
Evropi, pač pa po vsakem delu
sveta, kjer so potrebne naše za-
loge in naše ideje.

Amerikanci prihajajo — z
zdravniškimi zalogami in jedili,
z semenom in gnojilom, z kme-
tijsko živino in orodjem. Se bolj
važno pa je to, da mi prinašamo
zalogo demokratičnih idej za
ves novi svet!

Ali je vam to znano?

Ali ste vi čitali knjigo Two-
Way Passage, izpod peresa
Louis Adamiča, ki predlaga, da
bi mi osebno prenesli ameriško
izkušnjo v Evropo?

Kolegiji sedaj nudijo posebne
tečaje, da pripravijo ljudi za to
vitalno delo.

Washington se živahno pri-
pravlja, da nudi to priliko v po-
moč našim dobrim sosedom on-
stran morja. Javnost se zanima
za to priliko, da bi napravila
načrt za mir in zmago vojne
s tem, da bi se odvzelo navad-

nemu ljudstvu osiščja voljo do
nadaljnega bojevanja.

Te ideje so postale zaželjive
in praktične; tako ameriške v
uvajanju in tako univerzalne v
sprejetju.

Mi želimo, da bi se vi — sleher-
ni — seznanili s to idejo. Eno
leto po predlaganju te ideje, je
Louis Adamič izdal v brošuri
"This Week," članek "After
Victory—What?" (Po zmagi—
Kaj?), ki je kratko in jedrnat
poročilo o tej predlogi, ki je
bila ojačena z obširno diskuzijo.
Z zanimanjem boste čitali ta
članek. Vi bi se morali takoj
seznaniti s tem načrtom za zma-
go in mir. Pošljite 10c za po-
kritje stroškov tiskovine in poš-
nine in pošljite na:

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

"Tega ne vem."

Šla sta zopet molče drug tik drugega, dokler ni čez daljšo dobo njegova družabnica zopet začela govoriti: "Mislite torej, da gospoda nadporočnika ne najdete?"

"Tega ne mislim."

Nadaljnjo pot do vojašnice sta šla molče. Samo ko sta že stala pred vojašnico, je Švejk pozval mlado damo, naj ga počaka. Nato se je začel pogovarjati z vojakom ob vratih o vojni, kar je mlado damo vsekakor zelo veselilo, kajti hodila je nerazumno po hodniku in bila videti jako nesrečna.

Švejk pa je sedel na klip ob vratih in razkladal, da so bili na karpatski vojni fronti avstrijski naskoki odbiti, na drugi strani pa, da je poveljnik Premysla, general Kusmanek, došel do Kijeva in da je za nami ostalo v Srbiji enajst utrjenih ert, tako da je povsem izključeno, da bi mogli Srbi še dolgo teči za našimi vojaki.

Ko se je nagovoril dovolj, je smatral za koristno, da je prišel ven povedat obupani dami, da se vrne takoj, da naj torej ona nikamor ne hodi. Nato je odšel navzgor v pisarno, kjer je našel nadporočnika Lukaša, ki je pravkar razlagal nekemu poročniku shema zakopov in mu očital, da ne zna risati in nima o geometriji niti pojma.

In poročnik v rezervi, v civilu blagajnik banke, je stal nad načrtom povsem obupan, ker ni razumel ničesar ter se je naravnost oddahnil, ko je pristopil Švejk k nadporočniku:

"Pokorno javljam, g o s pod nadporočnik, da vam neka da-

ma pošilja tole pisanje in čaka na odgovor." Pri tem je pomenljivo in zaupno mežikal.

Ker je prečital ni napravilo na nadporočnika ugodnega vtiska. "Lieber Heinrich! Mein Mann verfolgt mich. Ich muss unbedingt bei Dir ein paar Tage gastieren. Dein Bursch ist ein grosses Mistvieh. Ich bin unglücklich. Deine Katy."

Nadporočnik je vzdihnil, odvedel Švejka v prazno pisarno, zaprl dveri in začel hoditi med mizami. Ko se je končno ustavil pred Švejkom, je rekel: "Ta dama piše, da ste govedina. Kaj ste ji pa storili?"

"Pokorno javljam, ničesar, gospod obrlahtant. Vedel sem se zelo dostojno, a ona se je hotela kar precej naseliti v stanovanju. Ker pa nisem prejel od vas nobenega ukaza, je v stanovanju nisem pustil. Vrh v vsega je prišla z dvema kufroma kakor domov."

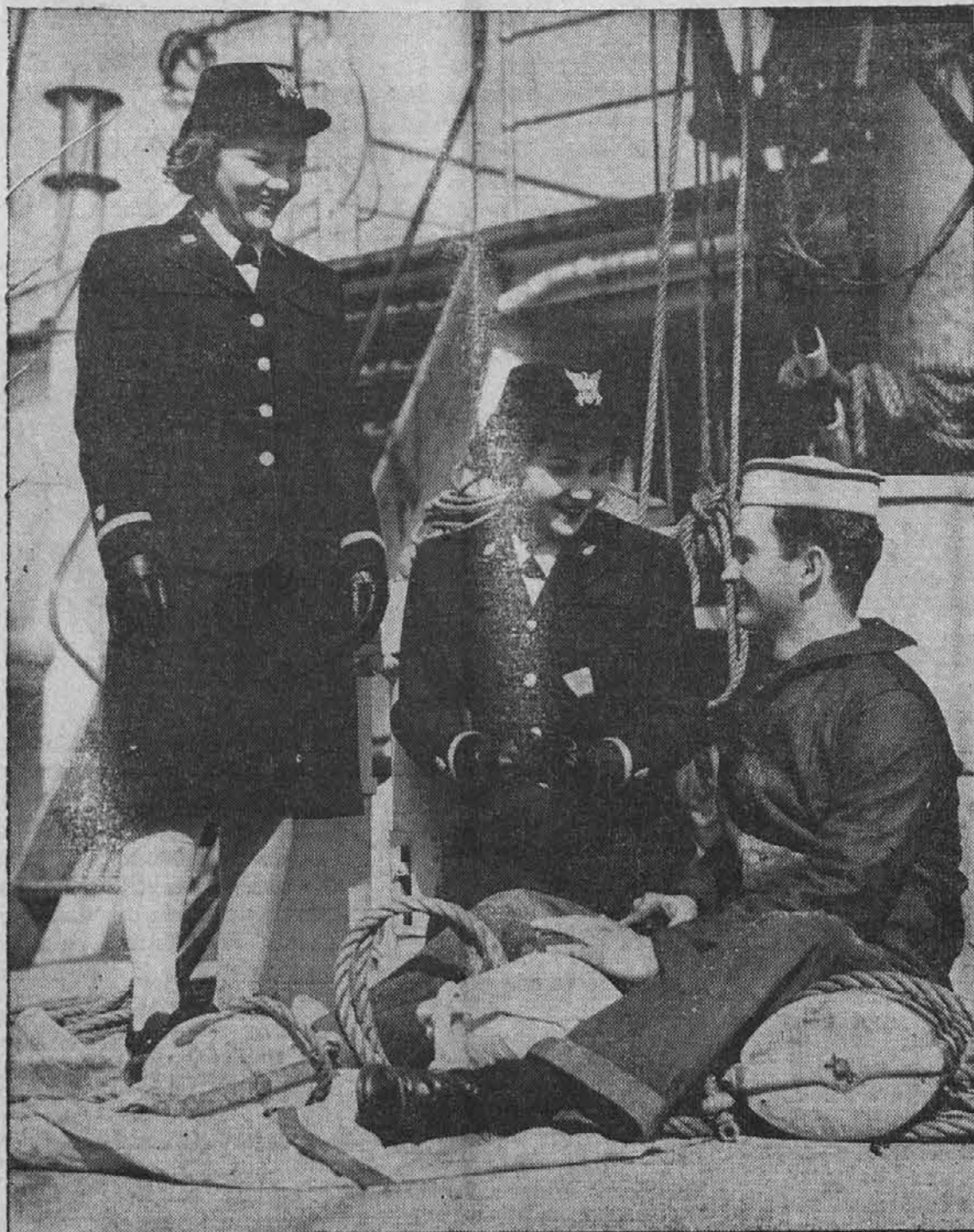
Nadporočnik je še enkrat glasno vzdihnil, kar je Švejk ponovil za njim.

"Kaj delate?" je zakričal preteče nadporočnik.

"Pokorno javljam, gospod obrlahtant, da je to težavna reč. V Vojtjevovi ulici se je pred dvema letoma priselila k nekemu tapetniku gospodična, in potem se je nikakor ni mogel več iznebiti ter je moral sebe in njo zastropiti s plinom. Z ženskami je križ, to vam rečem!"

"Težka reč," je ponovil nadporočnik za Švejkom in še nikoli ni rekel tako čiste resnice. Mili Judrich je bil zares v sitnem položaju. Zakonska žena, ki jo preganja njen mož, je prišla k njemu za nekaj tednov na

Learning Their Lines

A cadet of the Coast Guard Reserve explained rigging to Ensigns Doris Springer (left), and Frances Gulliver, when they visited training ship at the Coast Guard Academy at New London, Connecticut, when officers of the Women's Reserve of the Coast Guard are indoctrinated.

poset, ko ima pravkar priti gospa Mickova iz Trebonja. In pojutrišnjem pride neka gospodična, ki se že čez mesec dni poroči z nekim inženjerjem.

Nadporočnik je sedel na mizi s povešeno glavo, molčal in premišljal, a ni se domislil ničesar drugega, nego da je sedel za mizo, vzel ovitek, papir in napisal na uradni format:

"Draga Katy! V službi do 9. zvečer. Pridem ob desetih. Prosim, da se počutiš pri meni kakor doma. Kar se tiče Švejka, mojega sluga, sem mu ukazal, da ti ustreže v vsakem pogledu. Tvoj Jindrich."

"Tole pismo," je rekel nadporočnik Švejk, "oddajte milostivi gospe. Ukazujem vam, da se vedete napram nji spoštljivo in taktno ter izpolnite vse njene želje, ki vam morajo biti kakor moj ukaz. Morate se vesti galantno in ji streči pošteno, dostojno. Tu imate sto kron, preskrbite zanjo obed, večerjo in tako dalje. Kupite tri steklenice vina in škaflo memfisek! Tako. Za sedaj nič drugega. Zdaj lahko greste, in še enkrat vam polagam na srce: storite ji vse, kar si le želi!"

Mlada dama je že izgubila vso nado, da še zagleda Švejka, zato je bila jako presenečena, ko ga je videla, da prihaja iz vojašnice k nji s pismom.

Salutiral je, ji podal ismo in rekel: "Po ukazu gospoda obrlahtanta se moram napram vam, milostiva gospa, vesti spoštljivo in taktno, vam pošteno postreči in storiti vam vse, kar si le želite. Moram vas nakrami in kupiti za vas, karkoli ukažete. Prejel sem za to od gospoda obrlahtanta sto kron, a kupiti moram tudi tri steklenice vina in škaflo memfisek."

Ko je dama prečitala pismo, se ji je vrnila resolutnost, katero je izrazila s tem, da je naročila Švejk, naj ji preskrbi izvoška. Ko je bilo to opravljeno, mu je velela, naj sede k vozniku na kozla.

Peljala sta se domov. Ko sta bila v stanovanju, je zaigrala vlogo gospodinje imenitno. Kovčega je moral Švejk prenesti v spalnico, preproge izprašiti na dvorišču, in neznatna pajčevina za zrcalom jo je spravila v hudo jezo. Vse je kazalo, da se namerava za dolgo zakopati na tej bojni liniji.

Švejk se je potil. Ko je izprašil preproge, se je domislila, da je treba sneti tudi zastore in jih izprašiti. Potem je ukazala umiti okna v stanovanju in v kuhinji. Nato je prestavljala pohištvo, kar je delala zelo nerazumno, in ko je Švejk razvlekel vse

iz kota v kot, ji to zopet ni bilo všeč, in iznova je kombinirala in si izmišljala novo razvrstitev.

Prevrnila je v stanovanju vse na glavo; le počasi ji je odnehala energija v popravljanju gnezda in le polagoma je prestalo opremljanje. Samo iz omare za perilo je še vzela čiste rjuhe, preoblekla je blazine in pernico sama, in bilo je videti, da postilja s toliko ljubeznijo, da so ji drgetale nosnice.

Nato šele je poslala Švejka po obed in po vino. In preden se je vrnil, se je preoblekla v prosojno matinee; ki jo je delalo izredno zapeljivo in vablivo.

Po obedu je izpila steklenico vina, popušila mnogo cigaret in legla na postelj, medtem pa je Švejk v kuhinji z užitek jedel komis, ki si ga je namakal v kozarcu s sladkim žganjem.

"Švejk!" se je oglasilo iz spalnice; "Švejk!"

Švejk je odprl dveri in videl mlado ženo v dražestni poziciji na blazinah.

"Pridite semkaj!" — Šel je k postelji, a ona je s posebnim nasmehom premerila njegovo krepko postavbo. In strogo je rekla: "Slecite se!"

Tako se je zgodilo, da je dobri vojak Švejk lahko poročal zvečer, ko se je vrnil nadporočnik iz vojašnice: "Pokorno javljam, gospod obrlahtant, da sem izvršil vse ukaze milostive gospe in ji stregel pošteno po vašem ukazu."

"Hvala, Švejk," je rekel nadporočnik. "Ali je imela mnogo želja?"

"Menda šest," je odgovoril Švejk. "A zdaj spi kakor ubita. Stori sem ji vse, kar si je le želela."

(Dalje prihodnjé)

Mali oglasi

NEDRŽAVLJANKE

Ali mislite na bodočnost? Ali bi rade imele delo, ki se bo nadaljevalo po vojni?

Potem delajte za

HOTEL STATLER

Mirna, čista, lepa, ne nevarna okolica, udobni prostori za delavke in restavracija. Počitnice s plačo—prosta zavarovalnina.

Na delo sprejmemo:

COUNTERWOMEN-KUHARICO

1-10 zvečer

PASTERY HELPER

12-9 zvečer

IZKUSNJA NI POTREBNA

ZA LIKANJE V KROJAČNICI

6. zvečer—2. zjutraj

NOCNE ČISTILKE

Izkušnja ni potrebna

NADZORNICI ZA NOČNO ČISCENJE

Izkušnja ni potrebna

HISNE za podnevi in ponoči

MOSKE preko 60 let starosti za vsakovrstna dela za ves dan ali le po nekaj ur.

Starost ni važna—vam ni treba znati govoriti angleščine. Zglasite se v PER-SONNEL uradu, med 9. in 5. uro.

HOTEL STATLER

E. 12th & Euclid Ave.

RED-ITCHY-SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment

Promptly Relieves Torture!

First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinced. All drug stores. Only 35¢.

ZEMO

Zavarovalnino

proti

ognju, tatvini,

avtomobilskim nesrečam

itd.

preskrbi

JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKLICITE:

ENDicott 0718

OGLASAJTE V

"ENAKOPRAVNOSTI"

© King Features Syndicate. All Rights Reserved.

HOW QUINTUPLETS

relieve coughing of

CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold—their chests, throats and backs are rubbed with Musterole. So Musterole must be just about the best cold-relief you can buy! Musterole helps break up local congestion in upper bronchial tract, makes breathing easier, promptly relieves coughing and tight, sore, aching chest muscles due to colds. In 3 Strengths: Children's Mild, Regular, and Extra Strong.

MUSTEROLE

REAL DISCOVERY FOR

HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing headaches, sleeplessness and nervousness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kidney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms.

A Chicago resident says: "I suffered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizziness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine."

Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these dangerous symptoms. Results are speedy—within as short a time as two weeks sufferers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total reduction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To introduce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only.

Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Diamonex according to the simple directions for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immediately on request. There are no strings or conditions—you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

Mali oglasi

UMSTVENO PREROKOVANJE IN NASVETI

Resnica ali ničesar

Brez, da bi vi izrekli eno besedo, se vam bo povedalo imena, datume in fakte, vzroke vašega obiska—vse, kar bi želeli izvedeti. Rešilo se bo vse probleme, osebnega ali trgovskega značaja. Vam bom dala neoporekljiv in gotov dokaz moje moči tolmačenja najglobljih misli in zmožnost razrešiti najbolj komplicirane probleme vašega življenja. Eden obisk vas bo prepričal.

Horoscope 50c in tolmačenje brezplačno. Vsaki dan od 10. ure zjutraj do 9. ure zvečer, tudi ob nedeljah.

3617 Lorain, zgoraj, apt. 2.

IŠČE SE

žensko za splošna hišna dela in za streči bolni ženski; v Amherst, Ohio. Za pojasnila pokličite po 4. uri popoldne KE. 6747 J.

Išče se

žensko, staro nad 50 let za delo v kuhinji. — Zglasite se v VICTORY TOWER, 513 East 152nd St.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje

FARMA NAPRODAJ

Prodaj farmo, obsegajočo 750 akrov; 30 akrov gozda, okrog 80 akrov je orane zemlje, dosti vode; v bližini mesta. Je tudi dosti poslopj za krave, konje, prašiče in kokoši. Prodaj vse skupaj, ker ni delavcev, sama pa ne morem obdelavati. KATARINA POTOCER, HARTUCK, NEW YORK.

Prodaja se

velik pihalnik na stojalu za trgovino, kuhinjsko peč v zelo dobrem stanju ter novega izdelka, in National Cash Register najnovejšega izdelka. — Kdor želi, naj se oglasi na 6702 St. Clair Ave.

WAR BOND QUIZ

Q. Does an album filled with stamps automatically become a Bond that will mature in 10 years?

A. No. It must be exchanged for a Bond, and it will bear no interest until it is so exchanged.

Q. Can payment of a War Savings Bond be made to the receiver or trustee in bankruptcy of the estate of a registered owner?

A. Yes, when bankruptcy or insolvency has been adjudicated and request for payment has been duly executed.

Q. Can I authorize my employer to set aside portions of my salary each pay day until enough is accumulated to buy a War Savings Bond?

A. Yes, if your employer has installed a Pay-Roll Savings Plan. More than 24 million wage and salary earners are saving their money this way.

Q. Can I invest a lump sum in War Bonds and receive from the investment a return in the nature of an annuity?

A. No. The purchase of each War Savings Bond is a separate transaction. Each Bond is dated as of the first of the month in which payment for it is received by an authorized issuing agent, and matures exactly 10 years from that date.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

No second chance...no other choice

FOR THOSE who fall and freeze on the lime-covered floors of the cattle cars that carry them to German labor camps—there is no other choice.

For the little children of Tepelini and Salonika and Athens who wait with swollen stomachs for the food ship that never arrives, there is nothing else to do—but wait.

For the Russian peasant with no choice but to burn his home before the Nazis reached it; for the Chinese of Nanking who suffered the terrorism of the Japs for all of those in nameless graves and numberless cells—for all of them—there was no second chance, no other choice.

But for you—a choice still remains. For you—among all the peoples of the world, the road to freedom is still clear.

Never before have we been able to measure the price of freedom for ourselves and our children in such tangible terms. Will you help to keep the road to freedom open? Will you invest—all you can—in War Bonds?

It's not so much to ask. Many of us are making more money than we have for years. The things we'd like to buy with that money are scarce—or unavailable. So, we're asked to loan money at good interest—\$4 for every \$3 when the Bonds mature. Money to help pay for the war—keep prices down—provide peacetime jobs and peacetime goods and a generally decent world for all of us when the war is won.

Chances are you're already in the Payroll Savings Plan—buying War Bonds—doing your bit. But don't stop there. Raise your sights. Do your best!

YOU'VE DONE YOUR BIT --- NOW DO YOUR BEST

BOOST YOUR BOND BUYING THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

This space is a contribution to America's all-out war effort by

Enakopravnost